

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. H.**, bývajúceho v K. proti žalovanému **U. S. Steel Košice, s.r.o.**, so sídlom v Košiciach, Vstupný areál U. S. Steel, **o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 37 C 88/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2011 sp.zn. 6 Co 30/2011 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Košice II z 28. októbra 2010 č.k. 37 C 88/2009-145, ktorým prvostupňový súd určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalovaným žalobcovi dňa 8. apríla 2009, je neplatné. Potvrdil tiež výrok, ktorým uložil prvostupňový súd neúspešnému žalovanému povinnosť zaplatiť štátu súdny poplatok 99,50 Eur a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Zároveň vyslovil, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Pri posudzovaní existencie zákonného dôvodu pre okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že nedošlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny tým, že žalobca dňa 13. marca 2009 počas pracovnej doby bez priepustky vyviezol na multikáre z areálu žalovaného 10 kartónov (60 fliaš) minerálnej vody zn. Bonaqua, ktoré následne odviezol do objektu pneuservisu. Uviedol, že týmto správaním síce žalobca porušil povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu, avšak nie v takej intenzite, ktorá by odôvodňovala okamžité skončenie pracovného pomeru. Odvolací súd sa zhodoval so záverom súdu prvého stupňa i v tom, že žalovaný v konaní nepreukázal úmysel žalobcu ponechať si minerálne vody pre vlastnú potrebu. Súd pri posudzovaní osoby žalobcu ako zamestnanca prihliadol na jeho

kladné hodnotenie zo strany nadriadeného v priebehu 23 rokov zamestnania, a tiež na skutočnosť, že sa jednalo o prvé porušenie pracovnej disciplíny, ktoré nebolo tak závažné, že by odôvodňovalo okamžité skončenie pracovného pomeru u žalovaného. Odvolací súd napokon dodal, že v prejednávanej veci žalovaný ako zamestnávateľ pristúpil ihneď k najtvrdšiemu postihu zamestnanca, i keď mohol predtým použiť aj iné nástroje smerujúce k odstráneniu zistených nedostatkov pri plnení si pracovných povinností zo strany žalobcu, napr. písomné upozornenie, resp. pri opakovanom porušení výpoveď, zvlášť keď si žalobca doposiaľ plnil svoje úlohy svedomite. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil úspešnosťou žalobcu v konaní s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, neboli mu priznané.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku podrobne opísal skutkový stav veci tak, ako ho uvádzal v základnom konaní pred súdom. Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako i rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Existenciu vady tejto povahy videl v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré považoval za nepreskúmateľné, arbitrárne a svojvoľné. Namietal tiež, že odvolací súd rozhodoval o jeho odvolaní bez nariadenia pojednávania. Napokon vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne hodnotenie dôkazov i nesprávne právne posúdenie veci v otázke závažnosti porušenia pracovnej disciplíny žalobcom.

Žalobca žiadal dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorého zamestnanec má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie účastníka konania, upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé

rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovoláním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalovaný v dovolaní tvrdil, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, ktoré považoval za nepreskúmateľné a svojvoľné,

a tiež nenariadením odvolacieho pojednávania na prejednanie jeho odvolania.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod.

Povahu odňatia možnosti konať pred súdom môže mať aj nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia týkajúce sa objasnenia dôležitých skutkových okolností a s tým súvisiacich právnych záverov. Preskúmaním veci však dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov nie sú takouto vadou postihnuté a zodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal pri závere, že žalobca síce svojím konaním porušil pracovnú disciplínu, avšak nie v takej intenzite, ktorá by oprávňovala žalovaného k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. Pri posúdení zavinenia žalobcu sa nestotožnil s názorom žalovaného, že žalobca vyviezol od zamestnávateľa kartóny minerálnych vôd s úmyslom tieto si ponechať pre vlastnú potrebu, pričom konanie kvalifikoval ako krádež. Tento záver primerane zdôvodnil svedeckými výpoveďami a správaním samotného žalobcu. Prihliadol tiež na hodnotenie žalobcu ako riadneho zamestnanca. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu, ktorý považoval za vecne správny a dostatočne sa vysporiadal aj s odvolacími námietkami žalovaného.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch

ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán - postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07). Tieto náležitosti spĺňali obe rozhodnutia súdov nižších stupňov, preto ich dovolací súd považuje za riadne a presvedčivo odôvodnené.

Vo svojom dovolaní žalovaný ďalej vytýkal odvolaciemu súdu, že o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania. Táto námietka dovolateľa je taktiež nedôvodná.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2011, odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t.j. ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (táto okolnosť, s výnimkou konaní podľa § 120 ods. 2 O.s.p., závisí od úvahy odvolacieho súdu), alebo ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Pretože v predmetnej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania.

Pokiaľ dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili niektoré dôkazy, dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.) a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch

nižších stupňov. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s vyššie uvedeným treba dodať, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na ostatný dovolací dôvod žalovaného, ktorý mal spočívať v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, dovolací súd taktiež nemohol prihliadať, pretože uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce tiež relevantným dovolacím dôvodom, no prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neskúmal), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaného

odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. decembra 2012

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová